

Η ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΣ ΩΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ ΤΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

† Του Καθηγητού ΙΕΡ. Δ. ΠΙΝΤΟΥ
(1909 - 1981 μ.Χ.)

Κατέστη! πλέον συνείδησις και εις την Διοίκησιν και εις την Κοινήν Γνώμην, ότι η Περιφερειακή Ανάπτυξις αποτελεί ζωτικήν ανάγκην δι' αυτήν ταύτην την επιβίωσιν του Εθνικού συνόλου.

Το γεγονός τούτο αποτελεί έναν οιωτόν και μίαν εγγύησιν. Έναν οιωτόν - ότι οι σκοποί της Εταιρείας, ο πόνος της επαρχιακής Ελλάδος και η αγωνία της νέας γενεάς - αντιμετωπίζονται σήμερον από την Διοίκησιν ως βασικά προβλήματα της οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής και ότι διά πρώτην φοράν αποδίδεται εις αυτά η σπουδαιότης, η οποία τους ανήκει εις το πλαίσιον των προσπαθειών της γενικής αναπτύξεως του Έθνους.

Και μίαν εγγύησιν - ότι η αντιμετώπισις αυτή θα γίνη από Έλληνας Εμπειρογνώμονας κατ' εφαρμογήν των πλέον συγχρόνων επιστημονικών μεθόδων - καταλλήλως προσαρμοζομένων εις τα εθνικά πλαίσια.

Κατά την παρελθούσαν πράγματι δεκαετίαν ενεφανίσθησαν και εν Ελλάδι, αι αντινομίαι της αναπτύξεως, αι γνωσταί εις την επιστήμην από την υπάρχουσαν εμπειρίαν και άλλων εν αναπτύξει ευρισκομένων κρατών.

Ενώ πράγματι το γενικόν βιοτικόν επίπεδον - ενίοτε προσαρμοζόμενον και προς εξωγενείς και πανευρωπαϊκάς τάσεις - ενεφάνιζε γενικώς ύψωσιν, συμπτώματα μαρμασμού ανεφαίνοντο εις την αγροτικήν υπαιθρον, περιέργως δε τόσον εις περιφερείας εγκαταλελειμμένας εις πρωτογόνους και αντιοικονομικάς μεθόδους καλλιεργείας (ορεινάς κ.λ.) όσον και εις εκείνας τας πλέον προνομιούχας, όπου η αύξησις των στρεμματικών αποδόσεων και η εισαγωγή νέων καλλιεργείων συνεβάδιζον, εν τούτοις, με την φυγήν των ανθρώπων, την μετανάστευσιν και την αστυφίλιαν.

Και ενώ οι γενικοί αριθμοί έβαινον βελτιούμενοι (διπλασιασμόν σχεδόν δεικνύει α-

πό του 1950 μέχρι σήμερα ο δείκτης του εις σταθεράς τιμάς κατά κεφαλήν προϊόντος) επικινδύνως τα συμπτώματα πολλαπλασιάζοντο.

Τι είχε συμβεί; Απλούστατα και η Ελλάς είχε εισέλθει με την σειράν της εις τον κύκλον της προόδου του ΧΧ αιώνας, προόδου ήτις, ως πρώτον αποτέλεσμα είχαν, ότι διέσπασε το στενόν προπολεμικόν παραγωγικόν κύκλωμα.

Το λιτοδίαιτον του Έλληνος, αι πατριαρχικαί παραδόσεις, η οικογένεια ως οικονομικόν και κοινωνικόν κύτταρον, ακόμη και η υποταγή εις το μοιραίον - άνευ ιατρικής περιθάλψεως, η μεγάλη βρεφική θνησιμότης - όλαι αυταί αι στυγναί πολλάκις εγγυήσεις της λειτουργίας ενός κλειστού κυκλώματος ζωής και θανάτου, το οποίον ίσχυσεν εις την ελληνικήν επαρχίαν και τας οποίας ακόμη ίσως οι παλαιότεροι ενθυμούνται, κατέρρευσαν υπό την πίεσιν της ευρωπαϊκής προόδου - του Demonstration effect (της συγκριτικής γνώσεως) - και της ταχύτητος με την οποίαν ο Έλλην συλλαμβάνει τας μεταβολάς. Η εξέλιξις, εξ άλλου, των μέσων συγκοινωνίας και τηλεπικοινωνιών επιτάχυνεν έτι μάλλον την κατέρρευσιν της ισορροπίας του παλαιού βιοτικού κυκλώματος, ο δε πολλαπλασιασμός των αναγκών εις τους τομείς της υγείας, διατροφής, της παιδείας και της ψυχαγωγίας ακόμη υπερηκόντισεν ως ήτο φυσικόν και τας πραγματικάς μεν, αλλά μειωμένου ρυθμού κατακτήσεις της οικονομίας.

Εντός του πλαισίου της κοινωνικής μεταβολής - ήτις δεν εγένετο ευθύς αμέσως αντιληπτή - ούτε ως προς τα αρνητικά αυτής στοιχεία τα οποία ενεφάνισεν - αι προσπάθειαι αναπτύξεως κατά την παρελθούσαν δεκαετίαν όχι μόνον δεν ηδυνήθησαν ν' αποκαταστήσουν την παλαιάν ισορροπίαν - ήτις άλλωστε δεν απεκαθίστατο πλέον - αλλ' ενέτειναν έτι μάλλον την κρισιμότητα της κοινωνικής και οικονομικής καταστάσεως.

Πράγματι, αι προσπάθειαι αναπτύξεως και ο ασκηθείς υποτυπώδης οικονομικός προγραμματισμός δεν απέβλεψαν εις την δημιουργίαν νέας κοινωνικής υποδομής, την δημιουργίαν δηλαδή των βάσεων ενός νέου παραγωγικού κυκλώματος εις αντικατάστασιν του παλαιού. Ίσως η συνείδησις της τοιαύτης ανάγκης να μην υπήρξε. Πάντως, βασικά προβλήματα διαταράξεως των σχέσεων της υπαίθρου προς τας πόλεις, της υποαπασχολήσεως εν συνδυασμώ προς την μηχανικήν καλλιέργειαν, της μεταναστεύσεως εν σχέσει προς την σπάνιν αγροεργατών και, τέλος, της αναδιοργανώσεως του χώρου, προς δημιουργίαν νέας κοινωνικής ισορροπίας, όπου η νέα γενεά να δύναται ν' ανεύρη θέσιν εις το τοπικόν παραγωγικόν κύκλωμα, παρέμειναν όχι ανεπίλυτα, αλλ' ουδέ καν επεσημάνθησαν κατά την διάρκειαν της προσπαθείας αναπτύξεως.

Ούτως όμως αι προσπάθειαι αναπτύξεως παρέμειναν σχεδόν εκτός οιοδήποτε κοινωνικού πλαισίου, άλλοτε μεν αποβλέπουσαι εις το ν' αποκαταστήσουν τα παρελθόντα, άλλοτε πάλιν εις το να δημιουργήσουν εις ειδικόν τομέα νέας μορφάς, σχεδόν όμως πάντοτε αρκούμεναι εν καταλήξει εις τα αφηρημένα οικονομικά μεγέθη και το περιφημον κατά κεφαλήν εθνικόν εισόδημα.

Αλλ' αι «κεφαλαί» του εθνικού εισοδήματος - ιδίως δε αι νέαι κεφαλαί - ήρχισαν να επιδεικνύουν περιεργον όντως συμπεριφοράν. Στερούμεναι κατά βάσιν κοινωνικών πλαισίων, διότι ως ήδη ελέχθη τα μεν παλαιά είχαν καταρρεύσει, ουδείς δ' ησχολήθη με την αντικατάστασιν των, ήρχισαν συνωθούμενοι εις τα μεταναστευτικά γραφεία ή τουλάχιστον τας Αθήνας και την Θεσσαλονίκην.

Ούτως δ' ήρχισεν βραδέως μεν, κατ' αρχάς, αλλά με διαρκώς επιταχυνόμενον ρυθμόν η διάλυσις των κοινοτήτων εκείνων των οποίων ούτε η κοινωνική σύνθεσις, αλλ' ούτε και η οικονομική οργάνωσις, επέτρεπε εις τας «νέας κεφαλάς» ν' απολαύσουν και της Στατιστικής ακόμη υπηρεσίας το προδιαγραφόμενον εισόδημα, ήρχισεν δηλαδή μία ουσιαστική σύμπτυξις του εθνικού οικονομικού χώρου με την δημιουργίαν και πραγματικών ακόμη κενών εις περιφερείας εξαιρετικώς σημαντικάς και από εθνικής απόψεως (ως λ.χ. την Θεσπρωτίαν ή την Δράμα).

Ας μη εκπλαγώμεν. Και εις αυτήν την περίφημον εισηγητικήν έκθεσιν του Γαλλικού νόμου περί περιφερειακής αναπτύξεως (1957) αναφέρεται, ότι ο «εθνικός οικονομικός χώρος δεικνύει τάσεις συμπτώξεως... είναι εν τούτοις αναγκαίον - προσθέτει η γαλλική Έκθεσις - ν' αποδώσωμεν ιδιαιτέραν σημασίαν τόσον εις τας πληττομένας επαρχίας, όσον και εις εκείνας αίτινες εκ της συμπτώξεως ωφελούνται και να διασφαλίσωμεν την νέαν εσωτερικήν των ισορροπίαν ως και την εξωτερικήν τοιαύτην, προς τας άλλας επαρχίας του Έθνους».

Η αύξησις του Εθνικού εισοδήματος και των δημοσίων επενδύσεων, η εκτέλεσις έργων δεν ηδυνήθησαν ν' ανακόψουν την τοιαύτην εξέλιξιν, ουδέ κατ' ουσίαν να μεταβάλουν την εικόνα, την οποίαν δι' ολίγων γραμμών περιεγράψαμεν.

Πράγματι, η οικονομική ανάπτυξις, δεν είναι προσπάθεια, ήτις δύναται να ασκηθή επί ωρισμένης εθνικής κοινότητος - έστω και βάσει προγράμματος ακόμη - και δη κοινότητας ευρισκομένης εις το κρίσιμον κοινωνικόν σημείον της Ελλάδος - κατά τρόπον εξωγενή και αφηρημένον - άνευ της συνειδητοποιήσεως των σκοπών της αναπτύξεως από τον λαόν, από τον λαόν χάριν του οποίου εν τελευταία αναλύσει επιχειρείται και η όλη προσπάθεια. Εις τας μη ολοκληρωτικάς Χώρας, εις τας Χώρας ελευθέρας οικονομίας, η οικονομική ανάπτυξις πρέπει να λαμβάνη τας διαστάσεις λαϊκού κινήματος, οι δε σκοποί της να είναι γνωστοί και αποδεκτοί από τα μέλη της εθνικής κοινότητος.

Δια ν' αναφέρωμεν εκ νέου, τα γαλλικά νομοθετήματα «άνευ της ενεργού συμμετοχής του λαού και το καλλίτερον οικονομικόν πρόγραμμα είναι καταδικασμένον εις αποτυχίαν».

Είναι κατά συνέπειαν προϋπόθεσις της επιτυχίας του οικονομικού προγραμματισμού, η οργανική συμμετοχή του λαού εις όλας αυτάς τας φάσεις. Διότι, κατ' αυτόν τον τρόπον, και το κοινωνικόν στοιχείον δεν θα είναι δυνατόν να παραβλεφθή και αι ενδεχόμεναι θυσίαι, τας οποίας δύναται ν' απαιτήση το πρόγραμμα θα εκτελούνται άνευ δυσχερείας.

Ο λαός όμως ενδιαφέρεται διά το εθνικόν πρόγραμμα, αλλ' ενδιαφέρεται πρωτίστως διά το παραγωγικόν κύκλωμα εντός του οποίου ζει και κινείται. Εκ της λειτουργίας του τελευταίου, θα καταλήξη εις τας μεγάλας αποφάσεις του εκπατριισμού - της εγκαταλείψεως της γης - της παρασιτικής απασχολήσεως.

Και με αυτό, το συγκεκριμένον παραγωγικόν κύκλωμα, με αυτήν την υποδομήν της κοινωνικής του ζωής πρέπει ν' ασχοληθή κατ' ανάγκην ο προγραμματισμός.

Περιφερειακή ανάπτυξις δεν είναι παρά η σύνθεσις - και εν προκειμένω διά την Ελλάδα η ανασύνθεσις - του παραγωγικού ορίζοντος του έλληνοσ αγρότου, του οποίου τας ενστικτώδεις σχεδόν αντιδράσεις, τας αντιδράσεις τας άνευ προοπτικής, παρα-

κολουθούμεν κατά τα τελευταία έτη, όταν συνωστίζεται - ζητών, χωρίς και αυτός να ξέ-
ρη τί - πηγαίνων χωρίς και αυτός να γνωρίζη πού - αλλά φεύγων, εγκαταλείπων παλαι-
άς μορφάς τας οποίας, συναισθάνεται κενάς περιεχομένου.

Περιεχόμενον και νέας μορφάς πρέπει να δώσωμεν εις το βιοτικόν του κύκλωμα.
Αυτός θα είναι ο σκοπός, η έννοια της περιφερειακής αναπτύξεως. Περιφερειακή ανά-
πτυξις δεν είναι κατά συνέπειαν η εις ωρισμένην χωρικήν μονάδα ψυχρά εκτέλεσις του
προγραμματισθέντος τμήματος του οικονομικού σχεδίου. Είναι η διά της εκτελέσεως
του τμήματος του εθνικού προγράμματος του αφορούντος ωρισμένην χωρικήν μονάδα
και διά του συντονισμού της δράσεως όλων των δημοσίων και ιδιωτικών φορέων προ-
όδου, κοινωνική και οικονομική ανάπτυξις της περιφέρειας.

Διά να αναφέρω και πάλιν το γαλλικόν σχέδιον: «η πολιτική περιφερειακής ανα-
πτύξεως πρέπει ν' αποβλέπη εις τα προβλήματα του πληθυσμού, της απασχολήσεως,
του εισοδήματος, της αναπτύξεως. Σκοπός βεβαίως, δεν είναι - συνεχίζει το σχέδιον - να
δοθή εις κάθε άνθρωπον ικανοποιητική απασχόλησις επί τόπου, αλλά να περιορίση εις
λογικόν σημείον τας μετακινήσεις τας οφειλομένας εις διαφοράς οικονομικού και κοι-
νωνικού επιπέδου».

Αι μετακινήσεις περί των οποίων ομιλεί ο γαλλικός νόμος, διά την Ελλάδα προ-
σλαμβάνουν την μορφήν της μεταναστεύσεως και της απρογραμμάτιστου αστυφιλίας.
Απλαί μαθηματικά προβολαί των αριθμών των μελλόντων να μεταναστεύσουν κατά
την προσεχή δεκαετίαν ως και του πληθυσμιακού προβλήματος των Αθηνών αρκούν
διά να μας δώσουν την εικόνα του μεγέθους του προβλήματος.

Αλλ' η περιφερειακή ανάπτυξις, έχει εξελιχθεί εις αληθή επιστήμην, ο δε μηχανισμός
και η εφαρμοζομένη τεχνική έχουν ήδη υποστεί τον έλεγχο του χρόνου και της συ-
γκριτικής εμπειρίας.

Δεν θα υπεισέλθω εις καθαρώς τεχνικά προβλήματα. Ούτως λ.χ. πρώτιστον τεχνι-
κόν πρόβλημα είναι ο καθορισμός των περιφερειών αναπτύξεως και η κατάταξις αυ-
τών εις διαφόρους κατηγορίας. Αι περιφέρειαι αναπτύξεως δέον να καθορισθούν, ως
είναι φυσικόν, βάσει οικονομικών κριτηρίων και δύνανται να περιλαμβάνουν πλείστας
διοικητικάς μονάδας.

Αρκούμαι μόνον να παρατηρήσω ότι εν τη ουσία, η επιστήμη της περιφερειακής α-
ναπτύξεως είναι η επιστήμη της λήψεως αποφάσεων επί συγκεκριμένου χώρου και διά
συγκεκριμένον σκοπόν.

Διά την ορθήν λήψιν των αποφάσεων αυτών τα ειδικά διοικητικά όργανα (εξετάζε-
ται εις ωρισμένας Χώρας η δημιουργία οικονομικών αναπληρωτών Νομαρχών) δέον
να έχουν την δυνατότητα συνεργασίας με ειδικάς περιφερειακάς Επιτροπάς αναπτύ-
ξεως.

Αι Επιτροπαί αύται - αι οποία, δέον να έχουν ευρείαν εκπροσώπησιν των λαϊκών
τάξεων εν αυταίς - θα προβαίνουν εις την πρώτην εξέτασιν των σχεδίων περιφερειακής
αναπτύξεως ως και εις την επανεξέτασιν των ήδη υπαρχόντων.

Επί πλέον, θα καταρτίζουν προγράμματα περιφερειακής δράσεως αποβλέποντα
εις την κινητοποίησιν των πνευματικών, κοινωνικών και οικονομικών δυνάμεων, ως
και εις την διάδοσιν τεχνικών γνώσεων, εντός του επαρχιακού χώρου.

Διά την εκτέλεσιν των περιφερειακών σχεδίων χρειάζονται ακόμη ειδικοί φορείς και οικονομικά δυνατότητες. Ειδικοί φορείς - ως ειδικά ταμεία αναπτύξεως, παράδειγμα η Cassa del Mezzogiorno (της μεσημβρινής Ιταλίας) ή ακόμη ειδικά εταιρείαι συγκροτούμεναι με την συμπαράστασιν του κράτους ή κρατικών οργανισμών.

Το δυσχερέστερον βεβαίως ζήτημα είναι το αφορών τας οικονομικάς δυνατότητας διά την εκτέλεσιν των περιφερειακών προγραμμάτων.

Δέον, εν πρώτοις, να παρατηρηθῆ, ότι ο σχηματισμός κεφαλαίου εις τας ελληνικάς επαρχιακάς μονάδας είναι τελείως ανεπαρκής. Με την ισχυράν τάσιν προς κατανάλωσιν και το ανεπαρκές εισόδημα, τα περιθώρια των αποταμιεύσεων δεν είναι μεγάλα. Αλλά και όπου υπάρχουν διοχετεύονται προς τας Αθήνας ή την Θεσσαλονίκην, διά να επενδυθούν εις ευτελή διαμερίσματα πολυκατοικιών, ή κατοχή των οποίων αποτελεί εισέτι διακριτικόν γνώρισμα κοινωνικής υπεροχής εις την επαρχιακήν Ελλάδα.

Ούτως όμως, αποκαθίστανται εις τον ελληνικόν χώρο, συνθήκαι αντιπληθωρισμού, με σπάνιν του χρήματος, αύξησιν της αξίας αυτού και συνεπείας οικονομικού μαρρασμού· και δυσχερειών εις την παραγωγήν. Το σημείον τούτο, φρονοῦμεν, ότι θα ἔδει να επισύρη ειδικώς την προσοχήν των νομισματικών μας αρχών. Παραμένει, κατά συνέπειαν, μόνον η βοήθεια των κρατικών επενδύσεων.

Η Εταιρεία Ερευνών Επαρχιακής Οικονομίας πιστεύει ακραδάντως, εις την θεωρίαν της ενότητος του εθνικού χώρου, την οποίαν και ἄλλοτε ἔχει διατυπώσει δημοσία.

Ο εθνικός χώρος - περιορισμένος ἄλλωστε - ἔχει διά την εθνικὴν κοινότητα ενιαίαν αξίαν και πρέπει κατ' ἀνάγκην, εφ' ὅσον τούτο είναι επιτρεπτόν εκ των οικονομικῶν δεδομένων, αι επενδύσεις να κατανέμονται ισομερῶς.

Η σκέψις αὕτη σημαίνει εν τη πράξει αντιστροφὴν της μέχρι σήμερον ακολουθουμένης πρακτικῆς. Σημαίνει ακόμη, ὅτι ως και εις τας μεγαλυτέρας διεθνείς μονάδας, η επενδυτικὴ προσπάθεια, πρέπει ιδιαιτέρως να εντοπίζεται εις τα ασθενή σημεία του χώρου - όπου η ιδιωτικὴ πρωτοβουλία διστάζει ή αποφεύγει να εμφανισθῆ - και όπου η δημιουργία οικονομικῆς υποδομῆς θ' αποτελή εν τη ουσία θυσίαν του συνόλου, διά την ασθενούσαν περιφέρειαν.

Εις την οικονομικὴν στράτευσιν, αι οικονομικαὶ δυνάμεις του ἔθνους, πρέπει ακριβῶς να καταβάλλουν, εν τῷ μέτρῳ βεβαίως του δυνατοῦ, προσπάθειαν συγκεντρώσεως - ως ακριβῶς και εις την πραγματικὴν τοιαύτην - εις τα ασθενή και τα επικινδύνως συμπτυσσόμενα τμήματα του χώρου.

Το θέμα ἔχει ειδικότεραν σημασίαν, σήμερον ὅτε η Κυβερνητικὴ πολιτικὴ ορθῶς ανεγνώρισεν ως σκοπὸν αὐτῆς την εκβιομηχάνισιν, ἀλλά και την τοποθέτησιν των βιομηχανικῶν φορέων εντὸς του επαρχιακοῦ χώρου και ακόμη την δημιουργίαν βιομηχανικῶν περιοχῶν. Η σχετικὴ πολιτικὴ εφαρμοζομένη μετ' αυστηρότητος είναι δυνατόν ν' αποφέρη εντὸς βραχέως χρονικοῦ διαστήματος σημαντικὰ αποτελέσματα. Δεν πρέπει να λησμονῆται, ὅτι, ως ἔχει καταδειχθῆ πλέον εμπειρικῶς και εκ του ιταλικοῦ πειράματος εις την Σαρδηνίαν, το φαινόμενον του πολλαπλασιαστοῦ, της πολλαπλασιαστικῆς δηλαδή ικανότητος μικρῶν σχετικῶς ποσοτήτων επενδύσεων είναι ἐξαιρετικῶς ἔντονον εις τας υπαναπτύκτους περιοχάς και αι μεταβολαὶ εις το εισόδημα και την απασχόλησιν δύνανται να ἐπέλθουν ταχέως.

Τέλος, υπάρχει ανάγκη συντονισμού όλων των διοικητικών οργάνων, τα οποία ασχολούνται με τα προβλήματα της ανάπτυξης εντός των περιφερειακών μονάδων.

Μοί ανεφέρθη προσφάτως, και εξηκρίβωσα του λόγου το αληθές, ότι εις επαρχιακήν πόλιν της Ελλάδος, δύο δημόσιαι υπηρεσίαι παρεμφερή, αν μη τον ίδιον σκοπόν επιδιώκουσαι, ανήκουσαι όμως εις διαφορετικά Υπουργεία, εγκατεστημένα δε εις δύο ορόφους του αυτού κτιρίου, ουδέποτε αντιμετώπισαν πρόβλημα όχι συντονισμού ενεργειών, αλλ' ανταλλαγής καν σχετικών πληροφοριών. Ακόμη και η σχετική αλληλογραφία - οσάκις ήτο αναγκαίον - διεξήγετο μέσω Αθηνών. Ευρεία κατά συνέπειαν διοικητική αποκέντρωσις και συντονισμός εντός του πλαισίου της περιφερειακής μονάδος είναι απαραίτητοι προϋποθέσεις επιτυχίας.

Με την ενίσχυσιν της δυνατότητος λήψεως αποφάσεων εις τον περιφερειακόν τομέα και την δημοκρατικότητα της βάσεως δια της συμμετοχής των επαρχιακών παραγωγικών τάξεων εις τας ειδικάς Επιτροπάς επαρχιακής ανάπτυξεως, θα δώσωμεν την κατάλληλον ώθησιν διά την έναρξιν επιλύσεως των προβλημάτων του ελληνικού χώρου, η μη επίλυσις των οποίων θα προεκάλει εν τέλει μαρασμόν ολοκλήρου της εθνικής οικονομίας.

Η Εταιρεία Ερευνών Επαρχιακής Οικονομίας σας προσεκάλεσε από όλα τα μέρη της Ελλάδος και επί πλέον σας επέλεξε από όλας τας τάξεις της ελληνικής επαρχίας. Από την τοπικήν αυτοδιοίκησιν, τους συνεταιρισμούς, τους εμπορικούς συλλόγους, τους ιδιώτας επιχειρηματίας, και τούτο, διότι η περιφερειακή ανάπτυξις πρέπει ν' απο-

βλέπη εις το σύνολον των παραγωγικών δραστηριοτήτων της επαρχιακής μονάδος.

Ας προχωρήσωμεν λοιπόν. Θα σας αφαιρέσωμεν την ιδέαν ότι η ελληνική επαρχία πάσχει από έλλειψιν πόρων και είναι καταδικασμένη να μείνη πτωχή και υπανάπτυκτος.

Θα σας αφαιρέσωμεν την ιδέαν, ότι η μόνη σωτηρία της επαρχίας, δύναται να προέλθη εξ Αθηνών και ότι εσείς δύνασθε μόνον να επικρίνετε τας Αθήνας, χωρίς όμως και να προβαίνετε εις δημιουργικάς προσπάθειας.

Τέλος θα προσπαθήσωμεν να σας αφαιρέσωμεν την ιδέαν ότι εις τας Αθήνας συγκεντρώνονται όλοι οι ευτυχείς έλληνες πολίται - απολαμβάνοντες το «υψηλόν κατά κεφαλήν εισόδημα της στατιστικής» ενώ οι πτωχοί και δυστυχείς ευρίσκονται α-

Η ΝΕΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΕΛΛ. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΟΛΟΓΩΝ

Το νέο Διοικητικό Συμβούλιο του Συνδέσμου Ελλήνων Περιφερειολόγων, που συγκροτήθηκε μετά τις πρόσφατες εκλογές (Φεβρουάριος 1996) έχει ως εξής: Πρόεδρος Ι. Ψυχάρης, Αντιπρόεδρος Δ. Λιανός, Γενικός Γραμματέας Δ. Λαγός, Ειδικός Γραμματέας Γ. Γεωργίου, Ταμίας Πρ. Γκόγιαννος και Ι. Μυλωνάς, Ουρ. Σιδέρη, Μέλη.

κόμη - αλλά δια πόσον χρόνον - εις τα φοβερά, αλλά τόσον ωραία τμήματα της ελληνικής υπαίθρου.

Αλλ' η εγχείρησις θα προχωρήση. Και αφού επιτύχωμεν εις την αφαίρεσιν αυτών και άλλων πεπαλαιωμένων ιδεών και αφού με ειλικρίνειαν σας αναλύσωμεν τους λόγους της σημερινής καταστάσεως και αφού σας περιγράψωμεν τα προβλήματα, όχι μόνον τα ιδικά σας αλλά και των Αθηνών θα προχωρήσωμεν εις την φύτευσιν των θετικών συνθημάτων.

Θα σας πείσωμεν ότι η κινητοποίησις της λαϊκής κοινής γνώμης είναι δυνατόν να κάμη θαύματα. Εις μιαν επαρχίαν της Ελλάδος, εις την οποίαν εργάζεται ήδη η Εταιρεία, οι δύο Βουλευταί της, αντιθέτων μάλιστα κομμάτων, ήρχισαν να έρχονται εις συνεργασίαν δια το περιφερειακόν σχέδιον. Δεν είναι τούτο θαύμα;

Θα σας πείσωμεν ακόμη, ότι μόνον η άγνοια και η μοιρολατρεία αποτελούν πραγματικά εμπόδια εις την ανάπτυξιν της ωραίας μας Χώρας, ότι και αι άλλαι Χώραι υπερνίκησαν τα αυτά αν μη και δυσχερέστερα εμπόδια.

Θα σας πείσωμεν ακόμη, ότι όχι μόνον η Κυβέρνησις, όχι μόνον το Υπουργείον Συντονισμού, αλλ' ολόκληρος η πανελλήνιος κοινή γνώμη, ζητεί την κατά προτεραιότητα αντιμετώπισιν του προβλήματος της ελληνικής επαρχίας.

Θα σας πείσωμεν ακόμη, ότι η θεωρία της ενότητος του εθνικού χώρου - την οποίαν κατ' επανάληψιν ηκούσατε - δεν αποτελεί απλήν «θεωρίαν», αλλ' ότι τα προβλήματα και η αγωνία σας είναι και πρέπει να είναι προβλήματα και αγωνία του Έθνους και ότι πάσα προσπάθεια θα γίνη διά την μετουσίωσιν εις έργα της νέας εξαγγελθείσης πολιτικής, και ότι τέλος, η δράσις της Εταιρείας, αποτελεί εν μικρόν μόνον δείγμα του κύματος δραστηριότητος διά την επιτυχίαν της περιφερειακής αναπτύξεως, το οποίον επεκτείνεται ολοταχώς και καταλαμβάνει ολόκληρον την Χώραν.

1. Η Εταιρεία Ερευνών Επαρχιακής Οικονομίας εν τη προσπαθεία της όπως εφαρμοσθούν πρακτικώς και αποδοτικώς εν Ελλάδι αι μέθοδοι και αι αρχαί περιφερειακής αναπτύξεως και προγραμματισμού, υπό την πλέον σύγχρονον αυτών μορφήν, επραγματοποίησεν από 28 Μαΐου - 4 Ιουλίου 1964 Σεμινάριον, του οποίου το θέμα ήτο «Μεθολογία Περιφερειακού Προγραμματισμού και Οικονομικής Αναπτύξεως».

Η διοργάνωσις του Σεμιναρίου απετέλεσε μέρος του προγράμματος της Εταιρείας Ερευνών Επαρχιακής Οικονομίας διά το 1964 και εσημείωσεν εξαιρετικήν από πάσης πλευράς επιτυχίαν.

Το κείμενον αποδίδει τα βασικά σημεία της Εισηγήσεως του Προέδρου της Εταιρείας Καθηγητού Ιερ. Δ. Πίντου.

Σημειώνεται, ότι η ιδρυθείσα το έτος 1962 ως άνω Εταιρεία ήτο καθαρώς επιστημονικόν Σωματείον. Δεν απέβλεπεν ούτε εις πολιτικούς, ούτε εις οικονομικούς σκοπούς.

Η Εταιρεία Ερευνών Επαρχιακής Οικονομίας απαρτίζετο από Καθηγητάς, Οικονομολόγους, Στατιστικολόγους, Τεχνικούς, Νομικούς και ειδικούς Εμπειρογνώμονας.

Η Εταιρεία ήταν νομικόν πρόσωπον ιδιωτικού δικαίου και διείπετο υπό του από 16 Μαΐου 1962 Καταστατικού της.

Η Εταιρεία είχε τα Γραφεία της εν Αθήναις και Παραρτήματα εις επαρχιακάς πόλεις της Ελλάδος.